

به نام خدا

مختص منصفان عالی

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح ماده (۸) قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران»

مقدمه

به موجب ماده (۸) قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران مصوب ۱۳۴۹/۲/۱۷ وزارت جنگ (سابق) از شمول مقررات این قانون مستثنا بوده است، لکن از آنجا که این ماده در مورد نحوه انجام امور مربوط به ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و همچنین امحای اوراق مازاد، تصریح به ارتش دارد، تکلیف اسناد و اوراق سایر نیروهای مسلح به لحاظ قانونی، در حاله‌ای از ابهام قرار دارد. لایحه حاضر به منظور رفع این ابهام ارائه گردیده است و در تاریخ ۱۳۹۱/۸/۲۳ به تصویب کمیسیون رسیده است.

لایحه پیشنهادی با در نظر گرفتن ساختار فعلی نیروهای مسلح در جمهوری اسلامی، طی ماده واحده‌ای، ستاد کل نیروهای مسلح، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح را از شمول این قانون مستثنا کرده است و نحوه اجرای مفاد این ماده و طرز تشکیل هیئت صلاحیت‌داری که متولی امور مربوط به ترتیب نگهداری و حفظ اسناد ملی و همچنین امحای اوراق مازاد است نیز به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت دفاع و با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح و سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد. در گزارش کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی پیشنهاد گردیده سازمان‌های وابسته به نهادهای مذکور که ماهیت و مأموریت نظامی و امنیتی دارند نیز از شمول این قانون مستثنا گردند. همچنین پیشنهاد گردیده که آیین‌نامه این ماده توسط وزارت دفاع و تنها با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا برسد و در این باره نیازی به هماهنگی با سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران نباشد.

بررسی و تحلیل

عبارت «سازمان‌های وابسته که دارای ماهیت و مأموریت نظامی هستند» دارای ابهام است و فارغ از عرف موجود در نهادهای نظامی، ملاکی قانونی برای آن ارائه نشده است. مضاف بر اینکه عنوان وزارت دفاع، نیروهای مسلح و... شامل سازمان‌های وابسته نیز می‌گردد؛ لکن با توجه به ملاحظات امنیتی و عدم امکان احصا و افشای اسامی این سازمان‌ها، همان‌گونه که در ماده پیشنهادی اشاره شده تعیین تکلیف این سازمان‌ها با آیین‌نامه خواهد بود.

نتیجه‌گیری

با توجه به تحولاتی که پس از انقلاب اسلامی در ساختار نیروهای مسلح اتفاق افتاد و نیز ادغام سازمان اسناد ملی ایران در کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، فارغ از ایراد فوق‌الذکر که با توجه به ملاحظات امنیتی موجه به نظر می‌رسد، ماده واحده مذکور فاقد ایراد حقوقی و متناسب با ساختار اداری کشور ارزیابی گردیده، تصویب آن پیشنهاد می‌گردد.